

רעפ 62352-02-25 - אלי דדון נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 62352-02-25

לפני: כבוד השופט יוסף אלרון

המבקש: אלי דדון
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע ב-ע"פ 60468-02-24 מיום 13.1.2025 שניתן על ידי סגנית הנשיא י' רז-לוי, השופט ג' גדעון והשופטת ג' לוי

בשם המבקש:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (ס' הנשיא י' רז-לוי, השופט ג' גדעון והשופטת ג' לוי) ב-ע"פ 60468-02-24 מיום 13.1.2025 בגדרו נדחה ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (השופט ר' סולקין) ב-ת"פ 58607-02-17 מימים 18.9.2023 ו-16.1.2024.

2. המבקש הורשע לאחר הליך הוכחות בעובדות כתב אישום מתוקן. לפיו, המבקש ניהל מפעל המקדם תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות שבו עבדה המתלוננת, הלוקה בין היתר בשיתוק מוחין. המבקש ניצל את מרותו כלפיה ואת מצבה כדי לבצע בה עבירות מין והטרדה מינית.

באישום הראשון, המבקש פנה למתלוננת מספר פעמים וביקש שתשלח לו תמונות אינטימיות שלה. למרות סירוב המתלוננת, המבקש חזר על בקשותיו, עד ששלחה לו את מבוקשו. כמו כן, הוא נהג לפנות למתלוננת במהלך שעות העבודה, התייחס למיניותה והציע לה הצעות בעלות אופי מיני.

באישום השני, מתואר כי במהלך עבודתה במפעל, המבקש נגע באיבריה המוצנעים של המתלוננת,

ואף הוציא את איבר מינו וביקש ממנה לגעת בו. כמו כן, המבקש הורה למתלוננת כיצד להתלבש בהגיעה לעבודה.

באישום השלישי, המבקש הזמין את המתלוננת לביתו, וכשהגיעה שאל אם אימה יודעת היכן היא נמצאת. המתלוננת השיבה שמסרה לאימה שהיא אצל חברה. לאחר מכן, ביצע במתלוננת מעשים מיניים בעודם שוכבים על המיטה. בין היתר, החדיר את אצבעותיו לאיבר מינה וניסה להחדיר את איבר מינו לאיבר מינה. כשהמתלוננת עזבה את ביתו והמבקש סייע לה להזמין מונית, הורה לה להתרחק מביתו כדי שלא ידעו ששהתה שם.

באישום הרביעי, המבקש הורה למתלוננת להסתיר את הקשר איתו ובכלל זה למחוק התכתבויות ביניהם, ואף מחק בעצמו התכתבויות מהטלפון שלה. בשלב מסוים, המתלוננת חשפה את הקשר בפני אימה, ולאחר מכן אמרה למבקש שהיא מתכננת להתלונן נגדו. בתגובה, המבקש אמר "תנסי להפיל אותי, אני אפיל אותך פי שתיים".

3. בהכרעת הדין, בית משפט השלום קבע כי בין המבקש למתלוננת התקיימו יחסי מרות ותלות ברורים, כאשר המבקש ניצל את תפקידו ומעמדו למטרותיו המיניות. עוד התייחס בית המשפט למוגבלות המתלוננת, וקבע כי מוגבלות זו הייתה ידועה למבקש באופן אישי מתוקף תפקידו כמנהל הישיר שלה וכן מקשריו האישיים איתה.

בגין האמור, המבקש הורשע במספר עבירות של בעילה אסורה בהסכמה, לפי סעיף 364(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); שלוש עבירות ניסיון לבעילה אסורה בהסכמה, לפי סעיף 346(ב) בשילוב סעיף 25 לחוק; מספר עבירות מעשה מגונה תוך ניצול יחסי מרות, לפי סעיף 348(ה) לחוק; ריבוי עבירות הטרדה מינית והתנכלות, לפי סעיף 3(א)(3) בשילוב סעיף 3(א)(6)(ט) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1968 (להלן: חוק למניעת הטרדה מינית); ריבוי עבירות הטרדה מינית והתנכלות, לפי סעיף 3(א)(4) בשילוב סעיף 3(א)(6)(ט) לחוק למניעת הטרדה מינית; שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק; והדחה בחקירה, לפי סעיף 245(א) לחוק.

4. בגזר הדין, בית משפט השלום התייחס לכך שהמבקש ניצל באופן מניפולטיבי את מצבה של המתלוננת כדי לספק את דחפיו המיניים, תוך ביזויה ופגיעה באוטונומיה שלה. המבקש היה מודע לפסול במעשיו, וגם ניסה "לטשטש" את עקבותיו. כמו כן, ניתן משקל להשלכות המעשים על המתלוננת, כפי שבאו לידי ביטוי בתסקיר נפגעת העבירה. בהתאם, נקבע מתחם עונש הולם של בין 30 ל-50 חודשי מאסר בפועל.

בגזירת העונש בתוך המתחם, בית משפט השלום התייחס להיעדר החרטה מצד המבקש ולכך שמעשיו

"מעידים על כשל ערכי ותפיסה מעוותת" כלפי נשים. לצד האמור, ניתן משקל גם למצבו הרפואי של המבקש ולהתמשכות ההליך. לבסוף, הושת עליו עונש מאסר בפועל למשך 32 חודשים וזאת לצד ענישה נלווית.

5. בית המשפט המחוזי דחה את ערעור המבקש על הכרעת הדין, לאחר שקבע כי זו מבוססת על ממצאי עובדה ומהימנות בהתבסס על התרשמותו הישירה של בית משפט השלום מהעדים, ובהם המתלוננת והמבקש.

כן נדחה הערעור על גזר הדין, תוך שקבע כי "הניצול המחפיר של מעמדו ושל מצבה של המתלוננת" מצדיקים עונש מוחשי שיביא לידי ביטוי את החומרה במעשים ופגיעתם בערכים מוגנים. עוד צוין כי נסיבותיו האישיות של המבקש, ובכלל זה מצבו הרפואי, כבר באו לידי ביטוי מספק בעונש שהושת עליו ובהיעדרם עונשו היה חמור יותר.

6. במסגרת הבקשה, המבקש סבור כי יש להפחית מהעונש שהושת עליו, וזאת בין היתר בהתחשב במצבו הרפואי, ומשך הזמן שעבר ממועד ביצוע העבירות. לטענתו, הערכאות קמא לא נתנו משקל מספק לשיקולים אלה. המבקש אף סבור כי ראוי היה להימנע כלל מהשתת עונש מאסר בפועל עליו.

7. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים שבהם עולה חשש שנגרם למבקש עיוות דין או אי-צדק מהותי (רע"פ 6521/23 חוצ'ינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.9.2023)). יתרה מכך, בקשת רשות ערעור על חומרת העונש תתקבל רק במקרים יוצאי דופן שבהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת (רע"פ 30652-01-25 נעוס נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (15.1.2025)).

בעניינו, טענותיו של המבקש מופנות רובן ככולן לדלת אמות עניינו הפרטני, ואין בהן כדי להצדיק רשות ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 57113-01-25 עווד נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (2.2.2025)).

8. אף בהתעלם מכך - אין כל מקום להפחית מעונשו של המבקש, משזה מקל עמו באופן ניכר. המבקש ניצל את תפקידו ומעמדו כמעסיק המתלוננת כדי לפגוע בה מינית, ובכך הפר נורמות בסיסיות ביחס להתנהגות במקום העבודה. לא רק זאת, אלא שבעניינו מתווספת העובדה שהמבקש ניצל באופן מחפיר את מוגבלותה של המתלוננת, שתלותה במקום העבודה ובמעסיקה מוגברת, ויכולתה להתנגד למעשיו מופחתת (וראו ע"פ 9392/12 יגודאב נ' מדינת ישראל, פסקאות 13-14 (1.10.2013)).

מצופה היה מהמבקש, כמנהל מקום עבודה לבעלי מוגבלויות, לגלות רגישות יתרה לעובדיו ולכבד את

כבודם וזכותם לאוטונומיה. במקום זאת, ניצל באופן ציני ונלוז את מעמדו ותפקידו, ומעל באמון שניתן בו כדי לספק את דחפיו המיניים.

9. במעשיו אלה, המבקש פגע גם באינטרס חברתי הכרחי של עידוד שילוב בעלי מוגבלויות בשוק התעסוקה, באופן המאפשר להם לתרום לחברה ולנהל אורח חיים שגרתי עד כמה שניתן. על הצורך החברתי המהותי בשילובם של בעלי צרכים מיוחדים בחברה הכללית, ותרומתם לחיזוק חוסנה וצביונה של החברה הישראלית בכללותה הרחבתי בעבר:

"התנהלותם היום-יומית של הורים לילדים עם מוגבלויות ראויה להערכה רבה. יש לשאוף להעניק להם כל תמיכה וסעד אפשרי, ואף לעודד ולברך בחירתם של הורים לשלב את ילדיהם עם המוגבלויות במערכת החינוך הכללית, מקום שהדבר מתאפשר ונכון עבורם. מבחירה זו נתרמים התלמידים המשולבים עצמם, אך לא פחות מכך, חבריהם לספסל הלימודים" (בג"ץ 191/15 פלונית נ' עיריית בני ברק, פסקה 26(18.4.2019)).

בהתאם, מוטלת על החברה הישראלית החובה והזכות לפעול לשילוב בעלי צרכים מיוחדים בכלל תחומי החיים, ובכלל זה במסגרות תעסוקה, מבלי חשש לביטחונם האישי וניצול מוגבלותם באשר היא.

בענייננו, במקום לשמש כמדריך המקשר בין עובדיו לחברה בכללותה, ומאפשר להם לעבוד ולחיות את חייהם ככל בני האדם, המבקש ניצל את מוגבלותה של המתלוננת, תוך שהוא מתעלם מאנושיותה, ומשתמש בה ככלי להגשמת גחמותיו המיניות.

10. מעיון בבקשתו, נדמה כי המבקש סבור שהוא עצמו, ולא המתלוננת, הנפגע העיקרי מהאירוע, את נזקיו שלו הוא מעצים ומפריז; ואילו מן הנזק שגרם למתלוננת - מבקש כי נתעלם.

בית משפט השלום תיאר באופן מכמיר לב את הפער בין המניפולציות שהפעיל המבקש על המתלוננת כדי להשיג את מבוקשו, לבין האופן שבו היא הבינה את מעשיו. הנזקים שנגרמו למתלוננת מהאירועים, שילוו אותה עוד שנים ארוכות, קשים ביותר, ולא יפורטו מחמת צנעת הפרט.

זאת ועוד, ניסיונות המבקש לאורך המשפט לטעון כי לא היה מודע למוגבלות המתלוננת - נפסדות כשלעצמן. המבקש היה מנהלה הישיר של המתלוננת; הוא ניהל איתה קשר אישי והיה מודע לקשייה ובכלל זה להסתמכותה על בני משפחה; ומעצם תפקידו כמנהל המפעל הוא ידע שהעובדים בו בעלי מוגבלויות. בהקשר זה, בית משפט השלום ציין כי "חריגותה ומוגבלותה של המתלוננת עלתה בבירור כבר מהדקות הראשונות של עדותה". על כן, ניסיונות המבקש להתנער ממודעותו למאפייני קורבן מעשיו מדגישים עוד יותר כי טרם הפנים את מלוא הפסול שבהם והשלכותיהם על המתלוננת.

11. בנסיבות אלה, העונש שנגזר על המבקש הוא קל שבקלים, ולא מבטא את חומרת מעשיו כהוא זה. ממילא, העונש כבר מתחשב, באופן מופרז, בנסיבותיו הרפואיות. למעלה מכך, המצב הרפואי נשקל במסגרת הליך גזירת העונש, כחלק ממכלול השיקולים הרלוונטיים, ובמקרים מסוימים לא יהיה בו כדי להצדיק הפחתה ממשית בעונש (וראו ע"פ 8299/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 40 (31.5.2020)). זאת, בפרט כשמדובר בעבירות חמורות, שבהן ההתחשבות בנתוני האישיים של הנאשם היא מטבען פחותה (ע"פ 51/23 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 21 (13.6.2023); ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יונה, פסקה 4 (4.7.2012)).

מן הראוי שהמסר שיצא מבית המשפט יהא ברור וחד - מי שמנצל את מוגבלות זולתו ימצא עצמו מאחורי סורג ובריאח לתקופה משמעותית אף מעבר לעונש שהוטל על המבקש בענייננו, עונש אשר יהא בו לשקף את החומרה במעשים ולהרתיע עבריינים פוטנציאליים.

12. אשר על כן, הבקשה נדחית. משכך, מתייתרת ההכרעה בבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, כ"ח שבט
תשפ"ה (26 פברואר
2025).

יוסף אלרון
שופט